

Ministerul Educației, Cercetării și Inovării
Societatea de Științe Matematice din România

Olimpiada Națională de Matematică
Etapa Județeană și a Municipiului București, 7 Martie 2009

CLASA a VIII-a

Problema 1. Să se determine numerele reale pozitive x, y, z care verifică simultan egalitățile $x^2y^2 + 1 = x^2 + xy$, $y^2z^2 + 1 = y^2 + yz$ și $z^2x^2 + 1 = z^2 + xz$.

Problema 2. Numerele reale a, b, c, d, e au proprietatea că

$$|a - b| = 2|b - c| = 3|c - d| = 4|d - e| = 5|e - a|.$$

Să se arate că numerele a, b, c, d, e sunt egale.

Problema 3. Considerăm prisma patrulateră regulată $ABCD A' B' C' D'$ în care $AB = a$, $AA' = \frac{a\sqrt{2}}{2}$, iar M este mijlocul muchiei $B'C'$. Fie F piciorul perpendicularei din B pe dreapta MC . Să se determine măsura unghiului dintre planele (BFD) și (ABF) .

Problema 4. Numerele naturale a și b verifică relația

$$(a^2 - 9b^2)^2 - 33b = 16. \quad (1)$$

- Să se arate că $|a - 3b| \geq 1$.
- Să se determine toate perechile de numere naturale (a, b) care satisfac relația (1).

Timp de lucru 3 ore + 1/2 oră pentru întrebări lămuritoare asupra enunțurilor
Fiecare problemă este punctată de la 0 la 7 puncte

Ministerul Educației, Cercetării și Inovării
Societatea de Științe Matematice din România

Olimpiada Națională de Matematică
Etapa Județeană și a Municipiului București, 7 Martie 2009

CLASA a VIII-a, SOLUȚII ȘI BAREMURI

Problema 1. Să se determine numerele reale pozitive x, y, z care verifică simultan egalitățile $x^2y^2 + 1 = x^2 + xy$, $y^2z^2 + 1 = y^2 + yz$ și $z^2x^2 + 1 = z^2 + xz$.

Soluție Deoarece $x^2y^2 + 1 \geq 2xy$, rezultă $x^2 \geq xy$ și analog $y^2 \geq yz$, $z^2 \geq zx$ . . . . . **3 puncte**

Dacă unul dintre numere, spre exemplu x , ar fi egal cu 0, înlocuind în prima relația am avea $1 = 0$, fals, deci x, y, z sunt nenule. . . . . **1 punct**

Atunci $x \geq y \geq z \geq x$, deci $x = y = z$ . . . . . **2 puncte**

Obținem $x^4 + 1 = 2x^2$, de unde $x = 1$ și apoi $x = y = z = 1$ . . . **1 punct**

Problema 2. Numerele reale a, b, c, d, e au proprietatea că

$$|a - b| = 2|b - c| = 3|c - d| = 4|d - e| = 5|e - a|.$$

Să se arate că numerele a, b, c, d, e sunt egale.

Soluție. Fie k valoarea comună a modulelor. Atunci $a - b = \pm k$, $b - c = \pm \frac{1}{2}k$, $c - d = \pm \frac{1}{3}k$, $d - e = \pm \frac{1}{4}k$ și $e - a = \pm \frac{1}{5}k$ (pentru anumite alegeri a semnelor $+$ și $-$). . . . . **3 puncte**

Dacă $k = 0$, problema este rezolvată. . . . . **1 punct**

Pentru $k \neq 0$, prin adunarea relațiilor obținem $0 = (\pm 1 \pm \frac{1}{2} \pm \frac{1}{3} \pm \frac{1}{4} \pm \frac{1}{5})k$, deci $\frac{1}{5} = \pm 1 \pm \frac{1}{2} \pm \frac{1}{3} \pm \frac{1}{4}$, pentru o alegere a semnelor. . . . . **1 punct**

Pentru orice alegere a semnelor, ultima egalitate revine la $\frac{1}{5} = \frac{m}{12}$, cu m întreg, deci 5 divide 12, contradicție. . . . . **2 puncte**

Problema 3. Considerăm prisma patrulateră regulată $ABCD A' B' C' D'$ în care $AB = a$, $AA' = \frac{a\sqrt{2}}{2}$, iar M este mijlocul muchiei $B' C'$. Fie F piciorul perpendicularei din B pe dreapta MC . Să se determine măsura unghiului dintre planele (BFD) și (ABF) .

Soluție. Planele (BFD) și (ABF) se taie după dreapta BF . Muchiile AB și DC sunt perpendiculare pe planul (BCC') , deci și pe dreapta BF . **1 punct**

Dreapta BF este perpendiculară pe DC și pe FC - din ipoteză - deci pe planul (DFC) și implicit pe DF . . . . . **2 puncte**

Avem $AB \subset (ABF)$, $AB \perp BF$ și $DF \subset (DBF)$, $DF \perp BF$, deci măsura unghiului dintre planele (BFD) și (ABF) este măsura unghiului dintre dreptele AB și DF , adică $\angle FDC$, deoarece $AB \parallel DC$ . . . . . **2 puncte**

Obținem din relația lui Pitagora că $MC = \frac{a\sqrt{3}}{2}$ . . . . . **1 punct**

În triunghiul dreptunghic FDC avem $\text{tg}\angle FDC = \frac{\sqrt{3}}{3}$, deci măsura unghiului dintre cele două plane este de 30° . . . . . **1 punct**

Problema 4. Numerele naturale a și b verifică relația

$$(a^2 - 9b^2)^2 - 33b = 16. \quad (1)$$

a) Să se arate că $|a - 3b| \geq 1$.

b) Să se determine toate perechile de numere naturale (a, b) care satisfac relația (1).

Soluție. a) Dacă prin absurd $|a - 3b| < 1$, din $|a - 3b| \in \mathbb{N}$ obținem $|a - 3b| = 0$ . . . . . **1 punct**

Atunci $(a^2 - 9b^2)^2 - 33b = -33b \neq 16$ . . . . . **1 punct**

b) Deoarece $(a - 3b)^2 \geq 1$, avem $16 + 33b = (a^2 - 9b^2)^2 = (a + 3b)^2(a - 3b)^2 \geq (a + 3b)^2 \geq 9b^2$ . . . . . **1 punct**

De aici rezultă că $b \leq 4$, deoarece $b \geq 5$ implică $9b^2 \geq 45b = 33b + 12b > 33b + 16$ . . . . . **1 punct**

Atunci b este 0, 1, 2, 3 sau 4 și deci $33b + 16 = 16, 49, 82, 115$ sau 148, respectiv. . . . . **1 punct**

Cum $33b + 16$ este pătrat perfect, ... **1 punct**

rămân doar soluțiile $b = 0$ și $a = 2$ sau $b = 1$ și $a = 4$; în alte cuvinte, vom obține perechile $(a, b) = (2, 0)$, respectiv $(4, 1)$ . . . . . **1 punct**